

Selvitys kierrätystyöntekijöiden tukityöllistämisestä

lina Saarinen, 26.8.2021

Menetelmät

Circwaste-hankkeen yhteydessä - yhtenä kiertotalouden sosiaalisista indikaattoreista - on seurattu heikommassa asemassa olevien tukityöllistymistä ”kierrätystyöntekijän” nimikkeellä. Aikaisemmin kierrätystyöntekijän nimikkeellä työllistyneistä tai työkokeilussa olleista ei ole selvitetty yksityiskohtaisempia tietoja, vaan on pitäydytty määrissä.

Kesällä 2021 haluttiin selvittää tukityöllistämiseen liittyen mitä töitä kierrätystyöntekijän nimikkeellä työllistyneet tai työkokeilussa olleet ovat konkreettisesti tehneet. Lisäksi haluttiin selvittää, että millaisia ihmisryhmiä kierrätystyöntekijän nimikkeellä on työllistynyt.

Selvityksen kohteeksi valittiin Circwaste-hankkeen edelläkävijäkunnat. Edelläkävijäkuntien TE-toimistoita lähestyttiin sähköpostilla. Sähköpostissa kuvailtiin hanketta ja siihen liittyviä indikaattoreita. Eryteisesti kerrottiin tukityöllistämiseen liittyvästä indikaattorista. Lisäksi viestiin sisällytettiin seuraavat kysymykset:

- Millaisiin työpaikkoihin kierrätystyöntekijänä työllistytään tai millaisia työtehtäviä nimikkeeseen sisältyy?
- Keitä kierrätystyöntekijöiksi työllistyneet pääasiassa ovat (esimerkiksi pitkäaikaistyöttömiä, maahanmuuttajia, nuoria vai muita ryhmiä)?

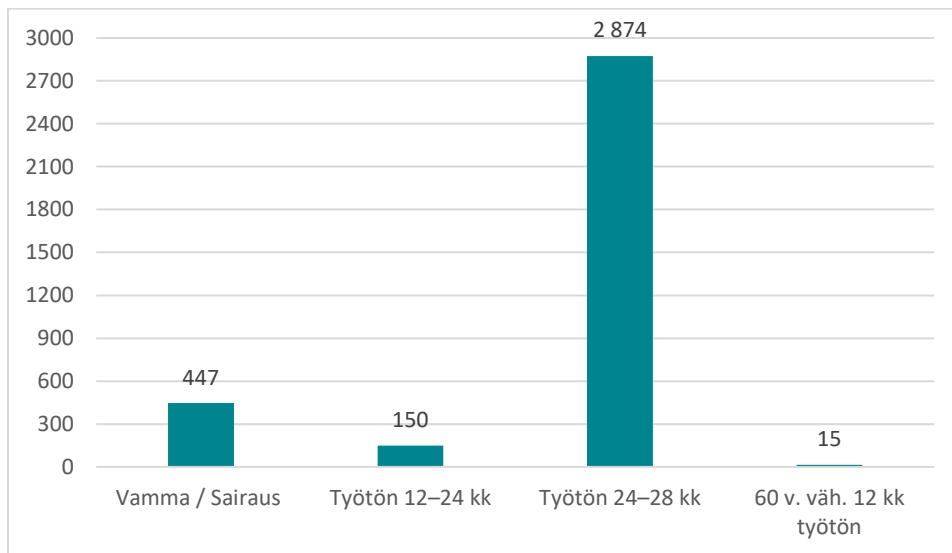
Viestissä ei pyydetty suoria vastauksia kysymyksiin, vaan viestin tarkoitus oli etsiä henkilöitä, jotka osaisivat vastata kysymyksiin.

Viestiin saatiin neljä vastausta. Osa vastauksista ohjasi ottamaan yhteyttä johonkin muuhun tahoon (esimerkiksi Turun kaupunki), ja osa vastauksista taas sisälsi heti pyydettyjä tietoja.

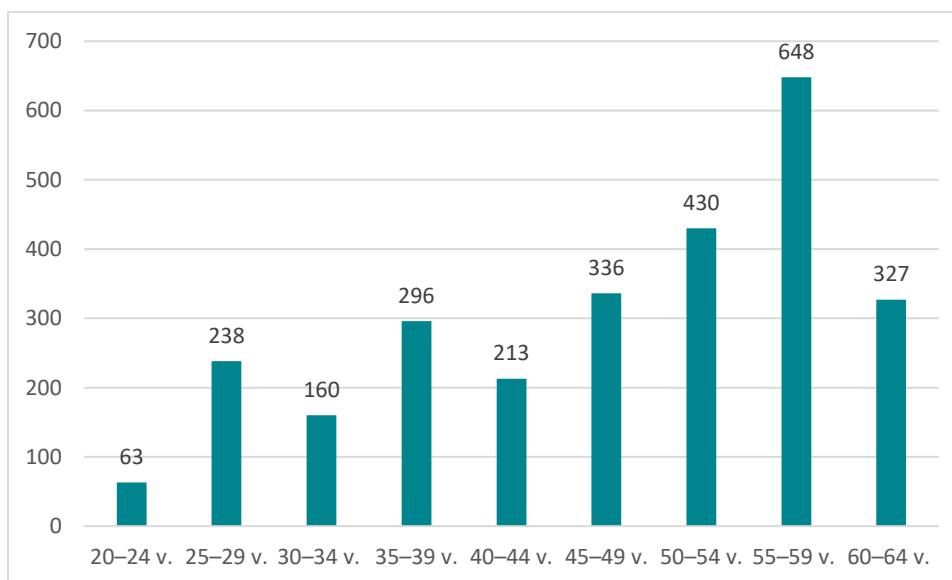
Vastaukset sisälsivät tietoja kierrätystyöntekijöiksi päätyneistä ihmisistä (esimerkiksi, ikä, sukupuoli ja kansalaisuus). Joitain tietoja saatiin myös liittyen kierrätystyöntekijän työnkuvaan ja mahdollisiin työtehtäviin.

Tulokset

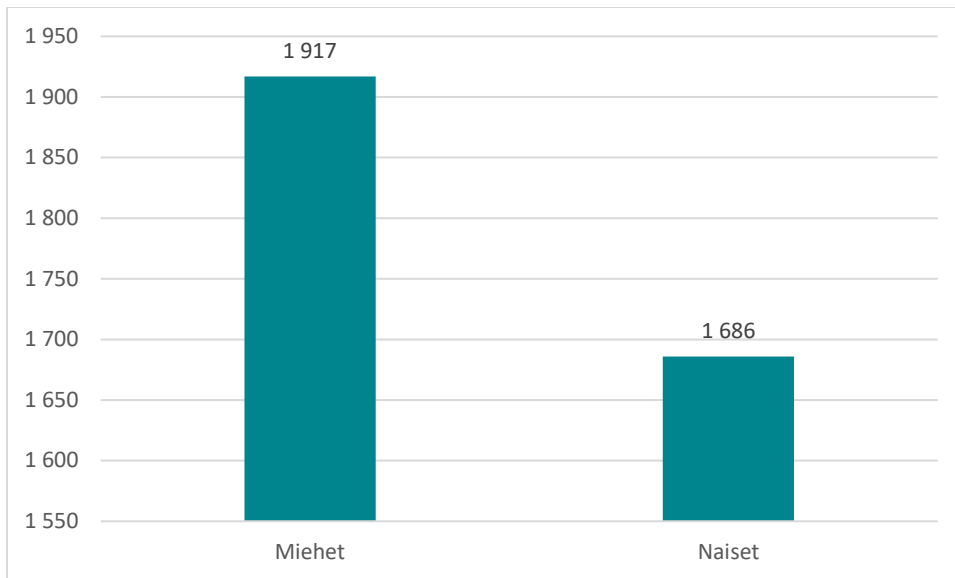
Tiedon keruun tuloksena saatiin Circwaste-edelläkävijäkunnissa (kesäkuu 2020–kesäkuu 2021 aikana) työllistettyjen kierrätystyöntekijöiden taustatietoja. Taustatietoja saatiin työllistettyjen kohderyhmästä, iästä, sukupuolesta, äidinkielestä ja kansalaisuudesta. Tietoja oli käytettävissä vain niille nimikkeille, joissa oli yli 5 henkilöä, joten luvut ovat suuntaa antavia.

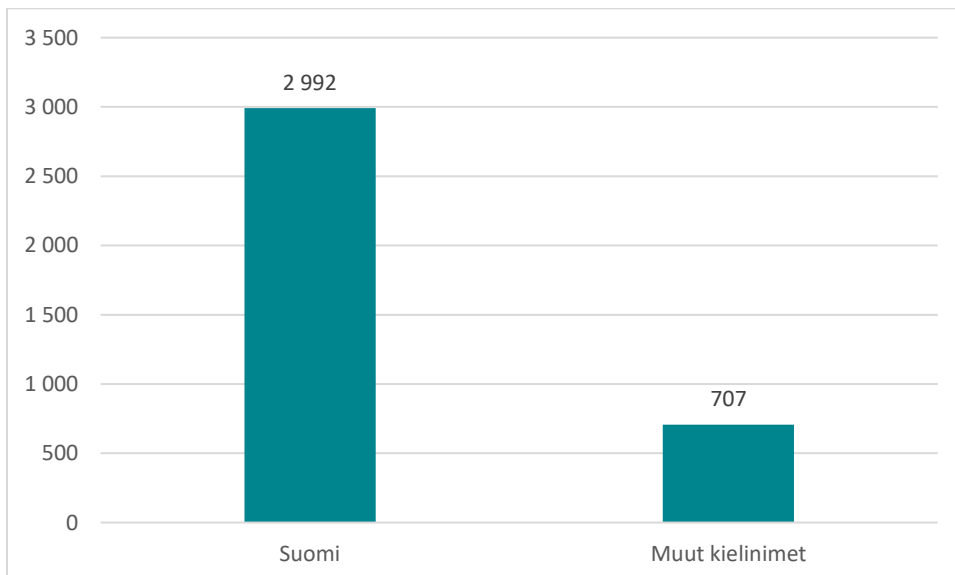
Kaavio 1. Suurin osa kierrätystyöntekijöistä oli pitkäaikaistyöttömiä (kohderyhmästä työtön 24–28 kk).

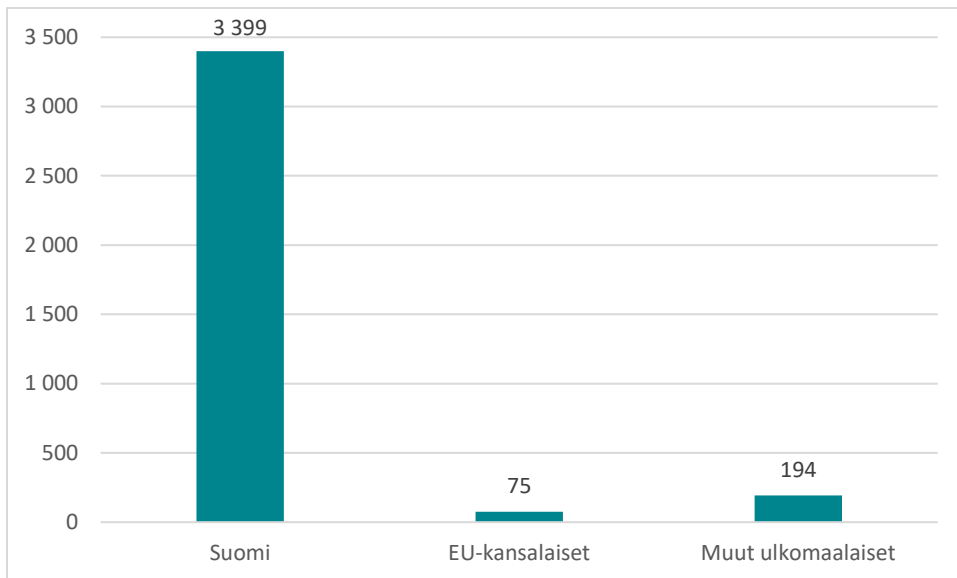
Kaavio 2. Iältään kierrätystyöntekijät ovat useimmiten 55–59-vuotiaita.

Kaavio 3. Kierrätystyöntekijöiden joukossa on enemmän miehiä kuin naisia.

Kaavio 4. Suurin osa kierrätystyöntekijöistä puhuu äidinkielenään suomea, mutta merkittävä osa oli myös muunkielisiä.

Kaavio 5. Suurin osa kierrätystyöntekijöistä on suomalaisia, mutta mukana on myös EU-kansalaisia ja muita ulkomaalaisia.

Lisäksi tietoa saatiin myös siitä millaisia työtehtäviä kierrätystyöntekijät ovat tehneet. Tehtävänkuvat liittyivät suurimmalta osin tavaroiden uudelleenkäyttöön ja uudelleenkäyttöä varten valmisteluun. Työtehtävät ovat sisältäneet pääosin kierrätystuotteiden lajittelua, jatkokäsittelyä, kierrätyskaupan ylläpitoa ja myyntiä. Työt sijoittuvat usein 3. sektorille. Lisäksi saatiin tietää, että tehtävät ovat usein räätälöity asiakkaan tarpeisiin esimerkiksi työkyvyn rajoitteet huomioiden.